

Metodický list pre učiteľov

Téma: Spoločenská zodpovednosť a filantropia – Tvorba projektov vo verejnom záujme v kontexte zálohovania na Slovensku

Cieľ hodiny

Žiak vie navrhnúť vlastné projekty vo verejnom záujme využitím zálohu zo systému zálohovania.

Žiak má záujem o hľadanie riešení problémov prostredníctvom projektov vo verejnom záujme.

Cieľová skupina

Žiaci stredných škôl

Predmetový kontext

- Podnikavosť a iniciatívnosť
- Ekonomika
- Občianska náuka
- Etická výchova

Dĺžka trvania

90 minút

Kľúčové pojmy na hodine

zálohový systém, filantropia, verejný záujem, projekty vo verejnom záujme, spoločenská zodpovednosť.

Priebeh hodiny

- Žiak opíše, čo je filantropia, spoločenská zodpovednosť, verejný záujem a ekologická udržateľnosť.
- Žiaci analyzujú koncepty spoločenskej zodpovednosti a filantropie v podnikaní.
- Žiaci navrhnu projekt vo verejnom záujme, ktorý využíva princíp zálohového systému na Slovensku.
- Žiaci využijú podnikateľské zručnosti vrátane plánovania, tímovej spolupráce a prezentácie projektov na prípravu návrhu projektu s verejnoprospešným charakterom (najmä so zameraním na ekologické témy).
- Žiaci reflektujú filantropiu a spoločenskú zodpovednosť Správu zálohového systému.
- Žiaci zvažujú vlastnú ochotu a možnosti spoločenskej angažovanosti vo svojom okolí.

1. Úvod (20 minút)

- *Opísanie pojmov filantropia, verejno-prospešný projekt, spoločenská zodpovednosť na príkladoch aktivít rôznych firiem*
- *Diskusia o možnostiach vlastného spoločenského aktivizmu, príklady žiackych verejno-prospešných aktivít.*
- *Porozumenie slovenskému zálohovému systému z ekonomického a ekologického hľadiska.*

Úloha pre žiakov

Vytvorte 4 – 6 členné skupiny. Vyberte si jeden z pripravených materiálov a na jeho základe spracujte prezentáciu/poster o uvedených pojmoch: filantropia, verejno-prospešný projekt, spoločenská zodpovednosť. Nezabudnite si overiť správnosť a pravdivosť informácií, ktoré ste dostali ako podklad na spracovanie. Ako budete postupovať pri overovaní zdrojov? Vo svojej príprave nezabudnite na to, aby ste pomenovali príklady filantropie rôznych firiem. Ktoré z projektov sa zameriavajú na environmentálne projekty?

Pozn. pre učiteľa:

Pripravte pre žiakov stručné vymedzenia pojmov uvedených vyššie a vyhľadajte k nim aj príklady filantropie rôznych firiem (Lidl, Ikea, Tatra Banka a i.). V niektorých prípadoch spravte zámernú chybu v definícii pojmu, alebo v príkladoch. Žiadajte od žiakov o dôslednú kontrolu zdrojov a východísk.

Úloha pre žiakov

Prezentujte pre svojich spolužiakov pojem, ktorý ste spracovali. Uvádzajte príklady filantropie/verejno-prospešných projektov/spoločensky zodpovedného správania/zálohovania využitého na verejno-prospešné aktivity.

Diskutujte spoločne o tom, čo vnímate, ako verejný záujem. Premýšľajte, aké príklady verejného záujmu môžeme sledovať v našom okolí, na Slovensku. Hľadajte v diskusii príklady firiem, ale aj mimovládnych organizácií, ktorých projekty napomáhajú verejnému záujmu.

Spoločne diskutujte o tom, aký je potenciál mladých ľudí, príp. žiakov vašej školy/triedy byť angažovaný, riešiť vybraný problém vo svojom okolí. Premýšľali ste niekedy nad tým, ako môžete prispieť k riešeniu nejakého problému vo svojom okolí?

Úloha pre žiakov

Pracujte spoločne ako celá trieda. Vyhľadajte si stránku www.slovenskozalohuje.sk a pomenujte, o aký typ organizácie z ekonomického hľadiska sa jedná (akciová spoločnosť, s.r.o., nezisková organizácia). V ktorom dokumente ste sa dozvedeli o type organizácie Správcu zálohovania? Na stránke nájdite aj informáciu o tom, aké filantropické alebo verejno-prospešné aktivity ste dohľadali? Na akú spoločenskú oblasť sa orientujú? V čom je špecifická práca Správcu z hľadiska spoločenskej zodpovednosti (je to len o projektoch, ktoré realizuje alebo ide o celkový koncept organizácie? Ako môže systém zálohovania inšpirovať ďalších ľudí k spoločenskej angažovanosti? Akou formou ich môže motivovať?

2. Hlavná časť (50 minút):

- *Žiaci analyzujú koncepty spoločenskej zodpovednosti a filantropie v podnikaní.*
- *Žiaci navrhnu projekt vo verejnom záujme, ktorý využíva princíp zálohového systému na Slovensku.*
- *Žiaci využijú podnikateľské zručnosti vrátane plánovania, tímovej spolupráce a prezentácie projektov na prípravu návrhu projektu s verejnoprospešným charakterom (najmä so zameraním na ekologické témy).*

Úlohy pre žiakov

Vráťte sa do pôvodných skupín alebo vytvorte nové 4 – 6 členné skupiny. Vašou úlohou bude na základe toho, čo ste sa dozvedeli o verejnoprospešných projektoch pripraviť váš vlastný návrh verejnoprospešného projektu. Podmienkou je využitie myšlienky a princípov zálohovania na Slovensku. Vaše návrhy budú zaradené do verejného hlasovania o realizáciu na škole.

Postupujte tak, aby ste v jednotlivých krokoch zabezpečili:

- Zmapovanie súčasnej situácie a problému, ktoré vnímame ako dôležité a relevantné na riešenie, príp. na angažovanie sa pri ich riešení.
- Definovanie cieľov vášho projektu.
- Pomenovanie cieľovej skupiny a spísanie dôvodov, prečo práve táto cieľová skupina.
- Rozpísanie krokov v realizácii projektu.
- Premyslenie spôsobu financovania svojho projektu prostredníctvom systému zálohovania na Slovensku.
- Pomenovanie kľúčových prvkov propagácie projektu.
- Identifikovanie dopadov – ekonomických aj environmentálnych.

Pozn. pre učiteľa

Pri spracovaní projektu je potrebné žiakov upozorňovať, aby premýšľali nielen nad zámerom projektu, ale aj nad tým, ako využiť zálohový systém pri návrhu financovania. Cieľom je premyslieť, ako od ľudí vyzbierať dostatok zálohovaných PET fliaš a plechoviek pre financovanie svojich aktivít. Úlohou nie je odovzdanie finančných prostriedkov, ale získanie prostriedkov na realizáciu zámeru s vyšším spoločenským dopadom (napr. navarenie jedla pre ľudí bez domova, zabezpečenie stravy a čistiacich prostriedkov pre útulok pre zvieratá, nákup spoločenských hier pre seniorov...).

Príklady možných projektov, ak by žiaci nemali dostatok inšpirácií:

Podpora recyklácie prostredníctvom školských alebo komunitných akcií.

Zbierka plastových fliaš na podporu miestnej charity alebo verejnoprospešnej iniciatívy.

Motivácia ľudí k zálohovaniu prostredníctvom odmien alebo hier (napr. "zálohuje a vyhraje").

Vytvorenie informačnej kampane o zálohovom systéme pre cieľové skupiny, ktoré ho málo využívajú (napr. seniori, mládež).

Úloha pre žiakov

Pripravte si prezentáciu svojho projektu. Prezentáciu pripravte formou videa alebo formou posteru. Cieľom je to, aby vizuálna alebo audiovizuálna prezentácia umožnila získanie si priaznivcov, podporovateľov, ktorí za Váš návrh budú hlasovať vo verejnom hlasovaní. Nájdite v priestoroch školy priestor a návrhy projektov zverejnite.

V triede diskutujte o jednotlivých návrhoch. Zvážte pri ich hodnotení:

- Aká je realizovateľnosť projektov?
- Čo je na projekte inovatívne?
- Aký je ekonomický a spoločenský prínos projektu?
- Aký je ekologický prínos projektu?

3. Zhrnutie a záver (20 minút):

- Žiaci reflektujú filantropiu a spoločenskú zodpovednosť Správcu zálohového systému.
- Žiaci zvažujú vlastnú ochotu a možnosti spoločenskej angažovanosti vo svojom okolí.

Reflexia

Prezrite si stránku <https://slovenskozalohuje.sk/>. Spíšte si dôvody, pre ktoré môžeme hovoriť, že Správca zálohovania a zálohovanie je spoločensky zodpovedné. Svoje argumenty predstavte

v spoločnej diskusii a pokúste sa v nej zhrnúť, v čom spočíva spoločenská zodpovednosť Správcu. Zhodnoťte filantropické aktivity Správcu v kontexte ekonomického systému Správcu zálohovania (nezisková organizácia). Uvažujte, či existuje prepojenie medzi podnikaním, filantropiou a ekologickou udržateľnosťou.

Zamyslite sa, ako by mohli vami navrhované projekty pomáhať cieľovým skupinám? Čo môžete spraviť pre lepšiu informovanosť o projektoch, ktoré ste pripravili?

Pozn. pre učiteľa

Spoločenskú zodpovednosť by mali žiaci hodnotiť práve cez samotný systém zálohovania, vďaka ktorému sa prispieva k udržateľnému spôsobu života. Recyklované obaly sa ďalej spracujú a využívajú vo výrobe nových plastových fliaš alebo plechoviek. Zároveň je možné poukázať na aktivity, ktoré Správca realizuje (vzdelávacie a propagačné aktivity).

Zhrnutie

Spomeňte si na svoje konanie v uplynulom období. Zaujala vás nejaká životná situácia alebo príbeh človeka/zvieraťa, príbeh prírody, ktorý by ste mali záujem riešiť? Ako ste pristúpili k tejto situácii? Čo by vás presvedčilo, aby ste pomohli inému – známemu alebo neznámemu? Naplánujte si, ako by ste v najbližšom mesiaci mohli podporiť vybranú verejno-prospešnú aktivitu.